

PREVENTION PROGRAMS OF THE POLISH POLICE

PROGRAMY PREWENCYJNE POLSKIEJ POLICJI

dr hab. Piotr Majer

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Wydział Prawa i Administracji

p.z.majer@gmail.com

ABSTRACT

In order to ensure safety and order, the Police employs various devices and methods. The most effective ones include prevention programs, that is, targeted methods of action meant to achieve the assumed goals. This article discusses such programmes realized by the Police in 2011. The assumptions of long-term government programs where the Police is one of the subjects implementing them, are presented separately. These programs include: “Razem bezpieczniej” (“Safer together”), coordinated by the Ministry of Interior and Administration, the prevention of social maladjustment and crime among children and young people, the prevention of domestic violence, the prevention and solving of alcohol-related problems, the prevention of drug addiction. Local police programs prepared by particular police units are equally important for the preventive actions; it has been illustrated by examples of a few of them, realised by the Warsaw Police Headquarters and other units. The author has been able to conclude that the implementation of these prevention programs, as well as of the earlier ones, has influenced a permanent change of the image of the Police, which has transformed from an institution carrying out, among others, repressive actions, into a professional partner for cooperation and help for the society.

KEYWORDS: *safety, crime, pathology, administration, society.*

WPROWADZENIE

Przebudowa polskiego aparatu policyjnego, która była jedną z konsekwencji tzw. transformacji ustrojowej, przyniosła również zmianę jego społecznego odbioru. Dotyczyło to głównie Policji, która w momencie

utworzenia cieszyła się około 50% aprobatą społeczną, by w ciągu dwóch następnych lat powiększyć ten kapitał społecznego zaufania do około 70% i utrzymywać go na tym poziomie przez następne lata. Podobnie korzystnie kształtowały się wskaźniki dezaprobaty społecznej dla Policji. We wrześniu 1990 r. wynosił on nieco ponad 30%, aby w 1993 r. spaść do 20% i pozostać na tym poziomie w latach następnych. Zmiana sposobu postrzegania Policji była niezbędną przesłanką do tzw. uspołecznienia jej działalności, czego podstawowym elementem jest skłonienie poszczególnych grup zawodowych i środowiskowych do aktywnego włączania się w różnego rodzaju programy mające na celu poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego.

1. GENEZA PROGRAMÓW PREWENCYJNYCH POLICJI

Jednym z pierwszych programów prewencyjnych realizowanych w Polsce po transformacji ustrojowej, był program zatytułowany „Bezpieczne miasto”, wzorowany w momencie wprowadzenia na takich programach, jak: holenderskie programy „Pomocy Sąsiedzkiej”, amerykańskie Forum Rozwoju Demokracji Lokalnej w Fundacji „Dialog”, francuski Departamentalny Program Przeciwdziałania Przestępczości¹. Jego podstawowym celem było podjęcie kompleksowych działań na rzecz ograniczenia przestępczości, zmniejszenia obaw przed staniem się ofiarą przestępstwa, podniesienie jakości życia przez tworzenie bezpiecznych miast (gmin, osiedli), co sprzyjać miało funkcjonowaniu w strukturach życia gospodarczego i społecznego². Podmiotami mającymi realizować owe cele, oprócz Policji, miały być lokalne społeczności organizowane przez organy administracji rządowej i samorządy.

Program „Bezpieczne miasto” spełnił zakładane cele, czego najlepszym dowodem jest to, że jest on realizowany, w zmodyfikowanej formie, do dnia dzisiejszego. Jego powodzenie było też impulsem do wdrożenia wielu kolejnych programów, zarówno na szczeblu krajowym, jak i niższych – wojewódzkim, powiatowym, jak i w pełni lokalnych³. Dynamikę tego procesu w ostatnich latach ilustruje zamieszczona niżej tabela:

---

1 Szerzej: Woźniak, 1997, s. 107-109.

2 Szerzej: Stefański, 2008, s. 107-117.

3 Szerzej: Stefański, 2007, s. 27-36.

Tabela 1

Liczba realizowanych programów prewencyjnych w latach 2001-2009

Rok	Liczba programów ogółem	Liczba programów dla dzieci i młodzieży
2001	438	120
2002	388	298
2003	375	285
2004	369	287
2005	426	313
2006	379	293
2007	374	292
2008	322	126
2009	306	126

Źródło: <http://bip.kgp.policja.gov.pl/> [16.09.2009 r.]

2. SYSTEMATYZACJA PROGRAMÓW PREWENCYJNYCH POLICJI

Zasygnalizowana mnogość programów prewencyjnych skłania do systematyzacji, przy czym podstawy takiego porządkowania są różnorodne. Ze względu np. na chronioną wartość programy te są bowiem dzielone na dotyczące:

- ochrony osób i mienia,
- bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- patologii społecznych,
- ofiar przestępstw,
- bezpieczeństwa ogólnego.

Z kolei z punktu widzenia preferowanych metod działania wyróżnia się wśród nich:

- programy informacyjne – dostarczające szczegółowych, rzetelnych i aktualnych informacji, które umożliwić mają społeczeństwu podejmowanie właściwych decyzji, by uniknąć patologicznych zachowań;
- programy edukacyjne – pomagające w rozwijaniu prostych umiejętności życiowych, takich jak: podejmowanie decyzji, radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie problemów, nawiązywanie kontaktów interpersonalnych;
- programy alternatywne – oferujące pozytywne formy aktywności poprzez stymulowanie działalności społecznej, stwarzające możliwości rozszerzenia doświadczeń życiowych, potwierdzenia własnej wartości, uzyskania satysfakcji z pozytywnego reagowania;
- programy interwencyjne – nastawione na zmianę ryzykownych zachowań, wspomagające w identyfikowaniu problemu, wskazujące możliwości efektywnych rozwiązań.

3. UDZIAŁ POLICJI W REALIZACJI PROGRAMÓW RZĄDOWYCH

Programy prewencyjne różnią się też z punktu widzenia ich terytorialnego zasięgu działania. Jedne z nich mają więc charakter lokalny, inne zaś ogólnopolski. Wśród tych ostatnich podstawowe znaczenie mają długofalowe programy rządowe, w których Policja jest jednym z podmiotów je realizujących. W 2011 r. status taki powiązany jest z następującymi programami:

3.1. OGRANICZANIA PRZESTĘPCZOŚCI I ZACHWAŃ ASPOŁECZNYCH O NAZWIE „RAZEM BEZPIECZNIEJ”, KOORDYNOWANY PRZEZ MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI ⁴

Jako podstawowe cele tego programu wskazano: podniesienie realnego bezpieczeństwa w Polsce; podniesienie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców Polski; zapobieganie przestępczości i aspołecznym zachowaniom poprzez zaktywizowanie i zdynamizowanie działań administracji rządowej na rzecz współpracy z administracją samorządową, organizacjami pozarządowymi i społecznościami lokalnymi; podniesienie poziomu zaufania społecznego do Policji i innych służb działających na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego.

⁴ Szerzej: [http://razembezpieczniej.msw.gov.pl/\[17.12.2011\]](http://razembezpieczniej.msw.gov.pl/[17.12.2011])

Wspomniane cele programu mają być realizowane w kilku podstawowych obszarach działania, do których zaliczono:

- Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania,
- Przeciwdziałanie przemocy domowej,
- Bezpieczeństwo w szkole,
- Bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej,
- Ochrona przed wydarzeniami nadzwyczajnymi lub atakiem terrorystycznym,
- Bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- Bezpieczeństwo w działalności gospodarczej,
- Ochrona dziedzictwa narodowego przed kradzieżami, dewastacją i nielegalnym wywozem za granicę.

Policja w każdym z tych obszarów ma do wypełnienia skonkretyzowane zadania, które są realizowane przy pomocy takich metod, narzędzi i środków działania, jak:

- zintegrowana organizacja i dyslokacja służby,
- analiza stanu służby prewencyjnej,
- zwiększenie liczby patroli Policji,
- opracowanie nowego modelu dzielnicowego,
- zapewnienie spójności realizacji zadań prewencji w skali kraju,
- opracowanie i wdrożenie systemu wspomagania informatycznego w zakresie organizacji służby prewencyjnej,
- promowanie profesjonalizmu i zaangażowania w służbie,
- budowa partnerstwa z administracją samorządową,
- rejestracja i archiwizacja wszystkich zgłoszeń na numery alarmowe 112 i 997.

3.2. ZAPOBIEGANIA NIEDOSTOSOWANIU SPOŁECZNEMU I PRZESTĘPCZOŚCI WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY, KOORDYNOWANY PRZEZ MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI ⁵

Za podstawowe cele tego programu uznano zahamowanie dynamiki wzrostu niedostosowania społecznego oraz przestępczości dzieci i młodzieży, jak również eliminowanie i łagodzenie drastycznych przejawów niedostosowania społecznego, w szczególności zagrażających zdrowiu oraz życiu dzieci i młodzieży, a także pozostawiających trwałe, niekorzystne dla ich przyszłości skutki.

Policja przy realizacji tego programu ma do wypełnienia zadania podzielone na ogólne i szczegółowe. Do pierwszych zaliczono:

- wypracowanie trwałego modelu i podstaw do działań systemowych, niezbędnych do rozwiązywania problemów niedostosowania społecznego i przestępczości dzieci i młodzieży na poziomie centralnym (rządowym), samorządowym oraz środowiskowym;

- wdrożenie programów modułowych stanowiących integralną część Krajowego Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przestępczości wśród Dzieci i Młodzieży;

- realizację procedur postępowania nauczycieli i metod współpracy szkół z Policją, innymi służbami i organizacjami pozarządowymi w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności narkomanią, alkoholizmem i prostytutką;

- upowszechnienie rekomendowanych programów profilaktycznych.

Zadania szczegółowe Policji przy realizacji tego programu to:

- upowszechnianie wśród uczniów zajęć warsztatowych i treningów zachowań;

- organizacja kampanii, akcji oraz innych krótkoterminowych programów profilaktycznych, nastawionych na zapobieganie konkretnym zagrożeniom;

- organizacja dostępnego na telefon i bezpośredniego szkolnego poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego i życiowego dla dzieci i młodzieży;

- upowszechnienie informacji o profilaktycznych funkcjach wymiaru sprawiedliwości oraz służb porządku publicznego;

⁵ Szerzej: http://bip.kgp.policja.gov.pl/portal/kgp/784/8474/programy_narodowe_rzadowe_w_ramach_ktorych_policja_zobowiazana_jest_do_przedklad.html[22.11.2011]

- kontrola realizacji obowiązku szkolnego, usprawnienie przepływu informacji o uczniach wagarujących;
- realizacja programów prewencyjnych.

3.3. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2006-2016, KOORDYNOWANY PRZEZ MINISTERSTWO PRACY I POMOCY SPOŁECZNEJ ⁶.

Program został przyjęty Uchwałą Rady Ministrów Nr 162/2006 z dnia 25 września 2006 r. Za jego podstawowe cele uznano: ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy, zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Policja w ramach tego programu została zobowiązana do:

- diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie, poprzez zbieranie informacji dotyczących rozmiarów zjawiska, badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą i istniejącej infrastruktury instytucji udzielających pomocy, rozpoznanie potrzeb szkoleniowych;
- szkolenia służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy, w formie poszerzania programów kształcenia zawodowego o treści dotyczące przyczyn i skutków przemocy, opracowania programów edukacyjnych skierowanych do społeczeństwa, przygotowania pakietów szkoleniowych dla służb i następujących grup pracowników: policjantów, sędziów, prokuratorów, kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- izolowania sprawców od ofiar i stosowania procedury Niebieskiej Karty;
- wspierania ofiar w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej oraz przerwania cyklu przemocy (opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar z udziałem Policji, prokuratury, kuratorów sądowych, opracowanie programów terapeutycznych dla ofiar, zabezpieczenie odpowiednich warunków do przesłuchań dzieci i w miarę możliwości osób dorosłych – tzw. „Niebieskie pokoje”);
- tworzenia organizacyjnych i kadrowych warunków do udzielania

⁶ Szerzej: http://bip.kgp.policja.gov.pl/portal/kgp/784/8474/programy_narodowe_rzadowe_w_ramach_ktorych_policja_zobowiazana_jest_do_przedklad.html [14.12.2011]

profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy (rozwój sieci instytucji wspierających ofiary, w tym: ośrodków i specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, punktów konsultacyjnych, ośrodków interwencji kryzysowej, domów dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży) oraz zwiększenia dostępności informacji o placówkach pomocowych.

3.4. PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, KOORDYNOWANY PRZEZ MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI ⁷.

Program ma status narodowy, a Policja realizuje zadania przypisane Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji, w tym głównie związane z podnoszeniem kompetencji pracowników resortu w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych. Została ponadto zobowiązana do zbierania niezbędnych danych oraz prowadzenia edukacji publicznej w zakresie problemów alkoholowych.

3.5. PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII, KOORDYNOWANY PRZEZ MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI .⁸

Policja w ramach tego programu realizuje zadania przypisane Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji obejmujące zwiększenie zaangażowania administracji rządowej w przeciwdziałanie narkomanii, wspieranie rozwoju lokalnej polityki przeciwdziałania narkomanii, podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.

4. PROGRAMY PREWENCYJNE REALIZOWANE PRZEZ JEDNOSTKI TERENOWE POLICJI

Realizacja wyżej wymienionych programów odbywa się na wszystkich poziomach organizacji Policji, przy czym poszczególne jednostki dostosowują wynikające z nich zadania do specyfiki ich terenu działania. Komenda Stołeczna Policji realizuje np. 14 następujących programów pre-

---

⁷ Szerzej:http://bip.kgp.policja.gov.pl/portal/kgp/784/8474/programy_narodowe_rzadowe_w_ramach_ktorych_policja_zobowiazana_jest_do_przedklad.html [17.11.2011]

⁸ Szerzej:http://bip.kgp.policja.gov.pl/portal/kgp/784/8474/programy_narodowe_rzadowe_w_ramach_ktorych_policja_zobowiazana_jest_do_przedklad.html [14.12.2011]

wencyjnych: „Reaguj. Powiadom. Nie toleruj”, „Edukacja prawna w szkołach z udziałem warszawskiej Policji”, „Kibic”, „Życ inaczej”, „Stop przemocy w szkołach”, „Warszawa wolna od narkotyków”, „Strefa bezpiecznych usług”, „Patrole szkolne”, „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczne ferie”, „Bezdomni”, „Daphne III”, „Stop żebractwu”, „Świadomi – przygotowani – bezpieczni”.

Obszary zainteresowania wspomnianych programów, sygnalizowanych nawet tytułami, wskazują, że zdecydowanie preferowane są działania skierowane wobec młodzieży. Inne zagrożone środowiska cieszą się mniejszym zainteresowaniem; w przypadku KSP dotyczy ono m.in. problemu żebractwa oraz bezdomności. Programem zwracającym uwagę, z racji pewnej odmienności od pozostałych, jest natomiast zespół działań określany mianem „Strefa bezpiecznych usług”. Powstał w porozumieniu z Urzędem Miasta Stołecznego Warszawy i skupia się na przeciwdziałaniu kradzieżom i włamaniom do pojazdów i kradzieżom mienia na terenie obiektów wielkopowierzchniowych (centrów handlowych), dyskotek, kawiarni, restauracji oraz terenach do nich przyległych. Podejmowane działania skierowane są zarówno wobec klientów, jak i służb ochrony, pracowników, a także kierownictwa ww. obiektów. Cele projektu koncentrują się na:

- zmniejszeniu liczby przestępstw i wykroczeń występujących na terenach obiektów handlowo-usługowych,
- edukacji klientów z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa,
- edukacji personelu w zakresie przeciwdziałania przestępczości pospolitej i zagrożeniu aktami terrorystycznymi,
- promowaniu właściwych zachowań i sposobów postępowania wśród klientów i personelu, pozwalających na uchronienie ich przed skutkami działań przestępczych.

Analiza programów profilaktycznych innych jednostek policyjnych generalnie prowadzi do konkluzji zbliżonych, jak w odniesieniu do KSP. Potwierdzają to kolejne raporty Biura Prewencji i Ruchu Drogowego KGP, dotyczące działań Policji w zakresie zapobiegania przestępczości oraz zjawiskom patologii społecznej. Np. raport oceniający tę sferę działalności Policji w 2007 r. akcentuje, że: „...realizatorzy programów w głównej mierze skupiali się na oddziaływaniu o charakterze profilaktycznym skierowanym na dzieci i do młodzieży, gdyż 292 (78%) spośród wspomnianych 374

programów to inicjatywy adresowane właśnie to tej grupy społecznej”⁹.

Policyjne programy profilaktyczne, na skutek realizacji celów zakreślonych w programach rządowych, w wielu wypadkach są do siebie bardzo zbliżone. Niektóre jednostki wyłamują się jednak z tego standardu, proponując działania w znacznym stopniu oryginalne. Waler taki wiązany jest np. z pomysłem wdrożonym przez KMP w Suwałkach. Na terenie tego miasta ustawiono tzw. „Czarną skrzynkę punktów sprzedaży alkoholu małoletnim”, do której każdy mieszkaniec może anonimowo przekazać informację o miejscach, gdzie doszło do sprzedaży alkoholu małoletnim. Podobnie innowacyjne były działania funkcjonariuszy KWP w Bydgoszczy, którzy we współpracy z wychowawcami i młodzieżą szkolną Gimnazjum w Mogilnie oraz Strażą Miejską zorganizowali akcję profilaktyczną pod hasłem „Alkohol – nieletnim dostęp zabroniony!”. W jej ramach odpowiednio przygotowana do udziału w tej kampanii grupa młodzieży odwiedziła 42 sklepy w mieście i gminie Mogilno. Młodzież wręczała sprzedawcom, którzy odmawiali podania napojów alkoholowych zieloną kartkę z listem gratulacyjnym, natomiast sprzedawcom, wykazującym gotowość sprzedaży lub podania napoju alkoholowego, wręczali czerwoną kartkę z ostrzeżeniem o prawnych skutkach takiego postępowania. Czerwone kartki otrzymało blisko 20% sprzedawców. Z kolei z inicjatywy funkcjonariuszy w powiecie świdnickim powołano zespół ds. przemocy w rodzinie, który koordynuje również działania w zakresie monitorowania zjawiska alkoholizmu. W wyniku prac zespołu Sąd Rejonowy – Wydział Grodzki w Świdniku rozpoczął stosowanie (na wniosek prokuratora i z własnej inicjatywy) środka dodatkowego w postaci obowiązku poddania się terapii. Na wniosek Policji sędziowie obligatoryjnie wydają postanowienie o skierowaniu do wskazanej poradni ujawnionego nietrzeźwego nieletniego na zajęcia profilaktyczne z zakresu uzależnienia od alkoholu.

W Łodzi, z inicjatywy funkcjonariuszy Wydziału Prewencji KWP, w czasie ferii zorganizowano ogólnowojewódzką akcję pod nazwą „Niebieski Kapturek”. Działania były podjęte na zasadzie pilotażu, obejmując swym zasięgiem sklepy i placówki gastronomiczne usytuowane w centrum tego miasta. Akcja odbyła się przy współpracy z aktorami Teatru „KRUK” oraz przedstawicielami Telewizji Regionalnej TVP 3. Polegała na wizytach w punktach sprzedaży alkoholu grupy osób składających się z aktorów przebranych za Niebieskiego Kapturek i Gajowego. Niebieski kapturek chciał dokonać zakupu alkoholu, podając informacje o swojej

---

⁹ Raport, 2008, s. 109.

niepełnoletności. Aktorzy mieli za zadanie zweryfikować wiedzę sprzedającego odnośnie warunków sprzedaży alkoholu, w tym obowiązujących zakazów. Obecni na miejscu funkcjonariusze Policji pouczali sprzedających, wręczając jednocześnie okolicznościowe ulotki dotyczące przepisów prawnych regulujących sprzedaż napojów alkoholowych, ze szczególnym uwzględnieniem małoletnich. Pracownicy telewizji nagrywali wyreżyserowaną scenkę, mając w perspektywie emisję publiczną relacjonującą działania profilaktyczne. Integralną częścią akcji było przekazanie przez funkcjonariuszy sprzedawcom i właścicielom placówek ulotki, zawierającej aspekty prawne związane ze sprzedażą alkoholu. Całość przedsięwzięcia ukierunkowana była głównie na edukację i profilaktykę, przy zminimalizowaniu represji, co warunkowało zdobycie sprzymierzeńców rekrutujących się z grona osób zajmujących się dystrybucją alkoholem.

W listopadzie 2007 r. Komendant Powiatowy Policji w Ciechanowie zawarł porozumienie z Prezydentem Miasta Ciechanów w zakresie interwencji terapeutycznej wobec osób zatrzymanych do wytrzeźwienia. Zgodnie z porozumieniem każda osoba zatrzymana do wytrzeźwienia w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych, przed zwolnieniem odbywa rozmowę z dzielnicowym oraz pracownikiem Miejskiego Biura ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Celem tej interwencji jest motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia współpracy z profesjonalną placówką leczniczą oraz Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Rozmowa z osobą nadużywającą alkoholu zostaje utrwalona w formie pisemnej wraz z deklaracją podjęcia terapii przez daną osobę. W 2007 roku przeprowadzono rozmowy z 24 osobami, z których 18 wyraziło pisemną deklarację do podjęcia leczenia¹⁰.

PODSUMOWANIE

Mnogość różnego rodzaju programów realizowanych przez jednostki Policji wszystkich szczebli pozwala stwierdzić, iż wiele obszarów życia społecznego, szczególnie zagrożonych zjawiskami patologicznymi, zostało objętych działaniami prewencyjno - edukacyjnymi¹¹. To siłą rzeczy

---

¹⁰ Wszystkie przykłady zostały zaczerpnięte z Raportu Biura Prewencji i Ruchu Drogowego KGP o działaniach Policji w zakresie zapobiegania przestępczości oraz zjawiskom patologii społecznej w 2007 roku, Warszawa 2008; zobacz: http://www.policja.pl/portal/pol/719/22999/Raport_o_dzialaniach_Policji_w_zakresie_zapobiegania_przestepczosci_oraz_zjawisk.html [19.12.2011]. Zobacz także: Pater, 2008, s. 170-178.

¹¹ Szerzej: Urban, 2009, s. 44-52.

spowodowało nawiązanie przez jednostki Policji współpracy z szeregiem poza policyjnych instytucji, organizacji i innych podmiotów, dla których podniesienie bezpieczeństwa i minimalizacja przestępczości są celami priorytetowymi. Realizacja programów wpłynęła więc na trwałą zmianę wizerunku Policji, która z instytucji wykonującej między innymi działania represyjne stała się profesjonalnym partnerem do współpracy i pomocy społeczeństwu. Ciągła potrzeba poprawy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na określonym terenie oraz związanego z tym poczucia bezpieczeństwa jego mieszkańców powoduje jednak konieczność opracowywania i wdrażania nowych, efektywniejszych form i metod działania oraz dalszej weryfikacji już stosowanych.

REFERENCES

1. Woźniak B., 1997, *Policja a społeczeństwo. Działania dotyczące prewencji kryminalnej*, [w:] *Policja a społeczeństwo. Wybrane problemy*, pod red. P. Majera i A. Misiuka, Szczytno, wyd. Wyższej Szkoły Policji.
2. Stefański M., 2008, *Uspołecznienie Policji w procesie demokratyzacji państwa*, [w:] *Teoria i praktyka prewencji kryminalnej*, pod red. A. Jaworskiej i M. Stefańskiego, Słupsk, wyd. Akademii Pomorskiej.
3. Stefański M., 2007, *Uspołecznienie policji jako proces kształtowania poczucia bezpieczeństwa w środowisku lokalnym. Kierunki rozwoju służb prewencyjnych policji w Polsce*, Szczytno, wyd. Wyższej szkoły Policji.
4. 2008, *Raport o działaniach Policji w zakresie zapobiegania przestępczości oraz zjawiskom patologii społecznej w 2007 roku*, Warszawa, materiał Komendy Głównej Policji.
5. Urban A., 2009, *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych*, Warszawa, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.
6. Pater D., 2008, *Koordinacja działań społecznych w ramach programu „Bezpieczne Mazowieckie”*, [w:] *Teoria i praktyka prewencji kryminalnej*, pod red. A. Jaworskiej i M. Stefańskiego, Słupsk, wyd. Akademii Pomorskiej.